

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Zmiany demograficzne jako wyzwanie dla edukacji

Gdańsk, 16 kwietnia 2025 r.

Zmiany demograficzne

Prognozy GUS dla Polski z 2023 r.

- do roku szkolnego 2030/2031 liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego zmniejszy się o 322 tys., tj. o 22%
- od roku szkolnego 2027/2028 w ciągu 4 lat liczba uczniów szkół podstawowych będzie stopniowo zmniejszać się o ok. 169 tys.
- w roku szkolnym 2027/2028 liczba uczniów szkół ponadpodstawowych względem roku szkolnego 2023/2024 zmniejszy się o 280 tys., tj. o ok. 16%

Za: Monika Sewastianowicz, „Mniej uczniów nie musi oznaczać oświatowej tragedii”, www.prawo.pl 4.10.2023 r.

Zmiany demograficzne a edukacja

Na 596 publicznych szkół podstawowych w województwie pomorskim

(prowadzonych przez jst, bez specyfiki, dla dzieci lub młodzieży, SP bez szkół filialnych)

- około 10% (59 szkół) to szkoły jednociągowe liczące od 25 do 95 uczniów, przy czym:
  - średnia liczba uczniów wynosi 74
  - w 27 - brak psychologa, w 23 – pedagoga, w 22 – logopedy, w 7 - nie ma żadnego z tych specjalistów, w 15 - nie wykazano terenu sportowego (boiska)
- około 14% (80 szkół) to szkoły jednociągowe liczące od 96 do 143 uczniów, przy czym:
  - średnia liczba uczniów wynosi 120
  - w 22 brak psychologa, w 29 – pedagoga, w 32 – logopedy, w 4 - nie ma żadnego z tych specjalistów, w 21 - nie wykazano terenu sportowego (boiska)

Filie szkół podstawowych: liczba filii – 9, liczba uczniów w filiach: od 11 do 55, średnio około 30 uczniów

<https://rspo.gov.pl/institutions> dane z 8.04.2025 r.

Zmiany demograficzne a edukacja – szanse

- **indywidualne podejście:** nauczyciele mają możliwość lepszego poznania uczniów, co sprzyja bardziej spersonalizowanemu nauczaniu i wsparciu
- **większa elastyczność:** mniejsze szkoły mogą być bardziej elastyczne w dostosowywaniu programów nauczania do potrzeb uczniów
- **dobrostan uczniów:** mniejsze liczebnie klasy mogą wpływać pozytywnie na dobrostan uczniów, wzmacniając ich kondycję psychiczną
- **lepsze relacje:** mniejsza liczba uczniów, kameralne środowisko sprzyja budowaniu relacji między uczniami i rodzicami a nauczycielami
- **silniejsza społeczność:** uczniowie, rodzice i nauczyciele często tworzą bardziej zżytą społeczność, co może wpływać na większe poczucie przynależności do społeczności szkolnej

- **ograniczona oferta:** mniejsze szkoły mogą mieć mniej różnorodną ofertę zajęć pozalekcyjnych oraz mniej nauczycieli specjalistów
- **brak anonimowości:** uczniowie mogą czuć się bardziej obserwowani, co w niektórych przypadkach ogranicza prywatność i może być niekomfortowe
- **mniejsze możliwości socjalizacji:** mniejsza liczba uczniów może ograniczać możliwości nawiązywania znajomości i przyjaźni i utrudniać rozwój kompetencji społecznych
- **ograniczone możliwości rozwoju zawodowego nauczycieli:** w małej szkole nauczyciele mogą mieć ograniczone możliwości awansu lub rozwoju zawodowego
- **problemy finansowe:** organy prowadzące mogą nie mieć możliwości zwiększania finansowania małych szkół ze środków własnych, co wpływając na mniejszą ofertę, może wpływać na jakość edukacji

Zmiany demograficzne a edukacja – wyzwania

- **Zmiana sposobu finansowania małych szkół**
- **Współprowadzenie szkół przez kilka jednostek**
- **Tworzenie szkół filialnych**
- **Optymalizacja sieci szkół**
- **Nadanie nowych funkcji małym szkołom,
np. centrów świadczących inne usługi publiczne**

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Dziękuję za uwagę

